

CEDMO TRENDS: ČESKÁ SPOLEČNOST V DOBĚ ZMĚN (28. VLNA)

ESPRESSO

Podpora na zvýšení dopadu, inovací a udržitelnosti CEDMO v ČR

číslo projektu: 1.4 CEDMO 1 - Z220312000000

PRAHA 29/09/2025

OBSAH ZPRÁVY

1	Základní parametry	3
1.1	Specifika šetření.....	3
2	Aktuální trendy	4
3	Vnímané vystavení dezinformacím	5
4	Vnímání aktuálních narativů	8
5	Dezinformace, které nejčastěji zaujaly	10

1 ZÁKLADNÍ PARAMETRY

Název výzkumu:	CEDMO Trends: <i>Česká společnost v době změn</i> (28. vlna)
Termín hlavního sběru dat:	09. 09. 2025 – 22. 09. 2025
Cílová skupina:	populace 16+
Způsob výběru respondentů:	kvótní výběr
Opora nastavení kvót:	ČSÚ
Sledované kvóty:	pohlaví, věk, vzdělání, kraj, velikost místa bydliště, četnost užívání internetu, pracovní status, volební chování v parlamentních volbách 2021 a v 2. kole prezidentských voleb 2023
Metoda sběru:	CAWI, panelový výzkum
Celkem platných dotazníků:	2796

1.1 SPECIFIKA ŠETŘENÍ

Zadavatelem je Univerzita Karlova, resp. výzkumné pracoviště CEDMO a dodavatelem společnost MEDIAN. Vedoucí výzkumného týmu za Univerzitu Karlovu je Václav Moravec, vedoucí výzkumného týmu za MEDIAN jsou Štěpán Žádník a Přemysl Čech. Zadání dotazníku připravil zadavatel a jeho konečná verze byla sestavena ve spolupráci s dodavatelem. Administrace dotazníku probíhala elektronicky. Výběr respondentů byl proveden z Online panelu MEDIAN. Respondenti byli rekrutováni dle kvótního předpisu schváleného zadavatelem.

Tento projekt je financován z Nástroje pro oživení a odolnost EU.

**Financováno
Evropskou unií**
NextGenerationEU

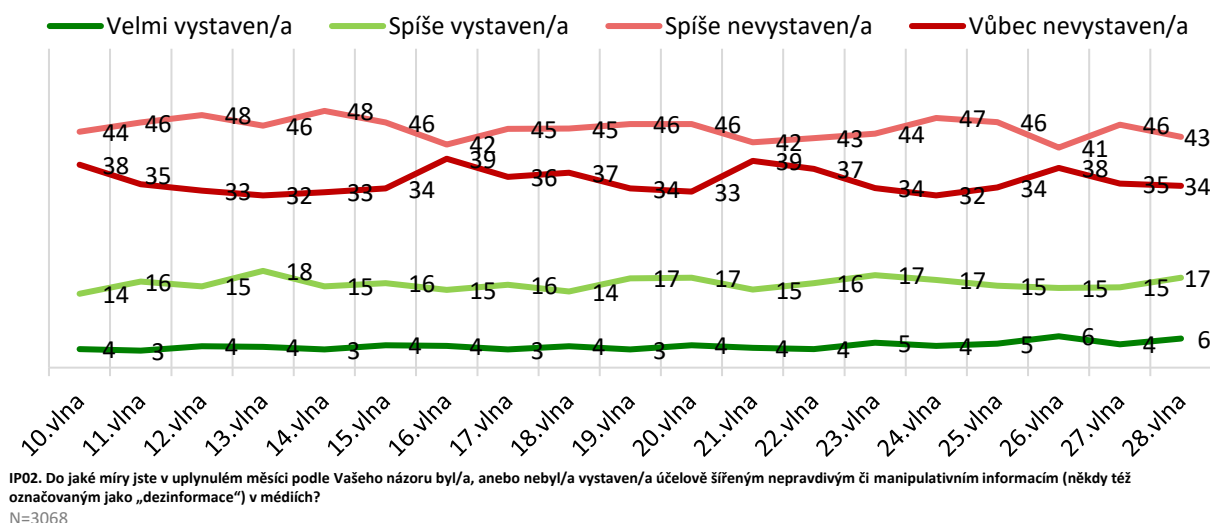
**Národní
plán
obnovy**

2 AKTUÁLNÍ TRENDY

V nejnovější vlně výzkumu opět převažuje skupina respondentů, kteří uvádějí, že se s dezinformacemi v médiích osobně nesetkali. Ve srovnání s předchozím šetřením se však výsledky v několika aspektech posunuly. Mírně vzrostl podíl těch, kteří považují šíření nepravdivých či manipulativních informací na internetu za závažný problém. Zároveň ubylo lidí, kteří internetové dezinformace vnímají jako hrozbu pro bezpečnost České republiky. Stále ale platí, že většina populace šíření dezinformací hodnotí jako významný společenský problém, především mladší respondenti a aktivní uživatelé internetu. Téměř třetina dotázaných se navíc domnívá, že by stát měl média šířící nepravdivé informace jednoznačně regulovat. Zároveň je patrné, že během posledních tří vln výzkumu postupně klesá počet zaznamenaných dezinformací zaměřených proti premiérovi Petru Fialovi a jeho vládnímu kabinetu.

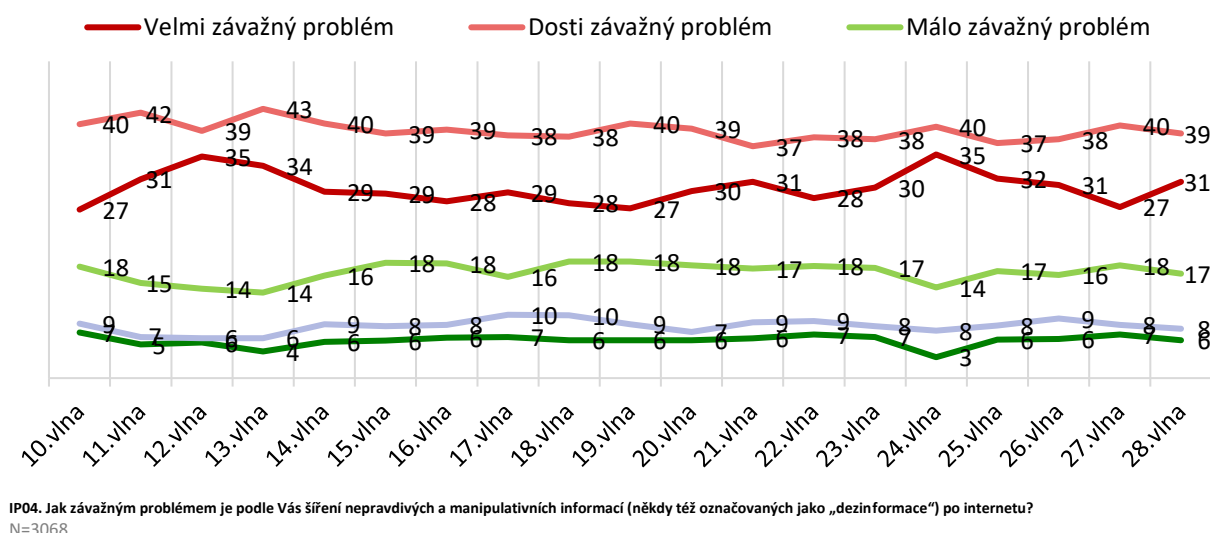
- V aktuální vlně průzkumu 77 % respondentů uvedlo, že dezinformacím spíše nejsou nebo vůbec nejsou vystaveni – 4 % pokles od posledního měření. Že jim nejsou vystaveni vůbec si myslí zhruba třetina (34 %).
- Celkem 70 % respondentů vnímá šíření dezinformací po internetu jako problematické, což je nárůst o 3 procentní body od poslední vlny měření. Nejčastěji tento názor zastávají mladí lidé ve věku 16–24 let (80 %). Šíření dezinformací po internetu považuje za problém o cca 20 procentních bodů více voličů Petra Pavla (83 %) než voličů Andreje Babiše (61 % - nárůst o významných 9 % od posledního měření) a lidí, kteří u prezidentských voleb nebyli (62 %).
- Že šíření dezinformací ohrožuje bezpečnost České republiky věří 69 % respondentů. Myslí si to nejčastěji mladší respondenti (79 % ve věkové kategorii 16–24 let) a voliči Petra Pavla (81 %).
- Regulaci médií šířících nepravdivé informace podporuje 72 % respondentů. Necelá třetina respondentů (33 % - nárůst o 4 % od posledního měření) je toho názoru, že by stát měl regulaci určitě zavést. Regulaci podporují častěji ženy (76 %) než muži (69 %) a mladí respondenti (79 % ve věkové skupině 16–24 let – pokles o 5 % od posledního měření).
- Ve srovnání s minulou vlnou se o něco snížil počet zachycených dezinformací obecně. Dezinformace, které respondenti vyhodnotili jako dezinformace ve prospěch Ukrajiny / Západu / v neprospěch Ruska, zůstávají v posledních 2 vlnách na srovnatelné úrovni. To stejné je pravda i o dezinformacích zachycených ve prospěch premiéra Petra Fialy, počet dezinformací v jeho neprospěch poslední 3 vlny klesá.

3 VNÍMANÉ VYSTAVENÍ DEZINFORMACÍM

V současné vlně výzkumu došlo při srovnání s minulou vlnou k jen malým posunům a stále platí, že většina respondentů dezinformacím v médiích vystavena nebyla (77 % při součtu „spíše nevystaven/a“ + „vůbec nevystaven/a“). Zbýlých 23 % respondentů uvedlo, že dezinformacím vystaveni byli.

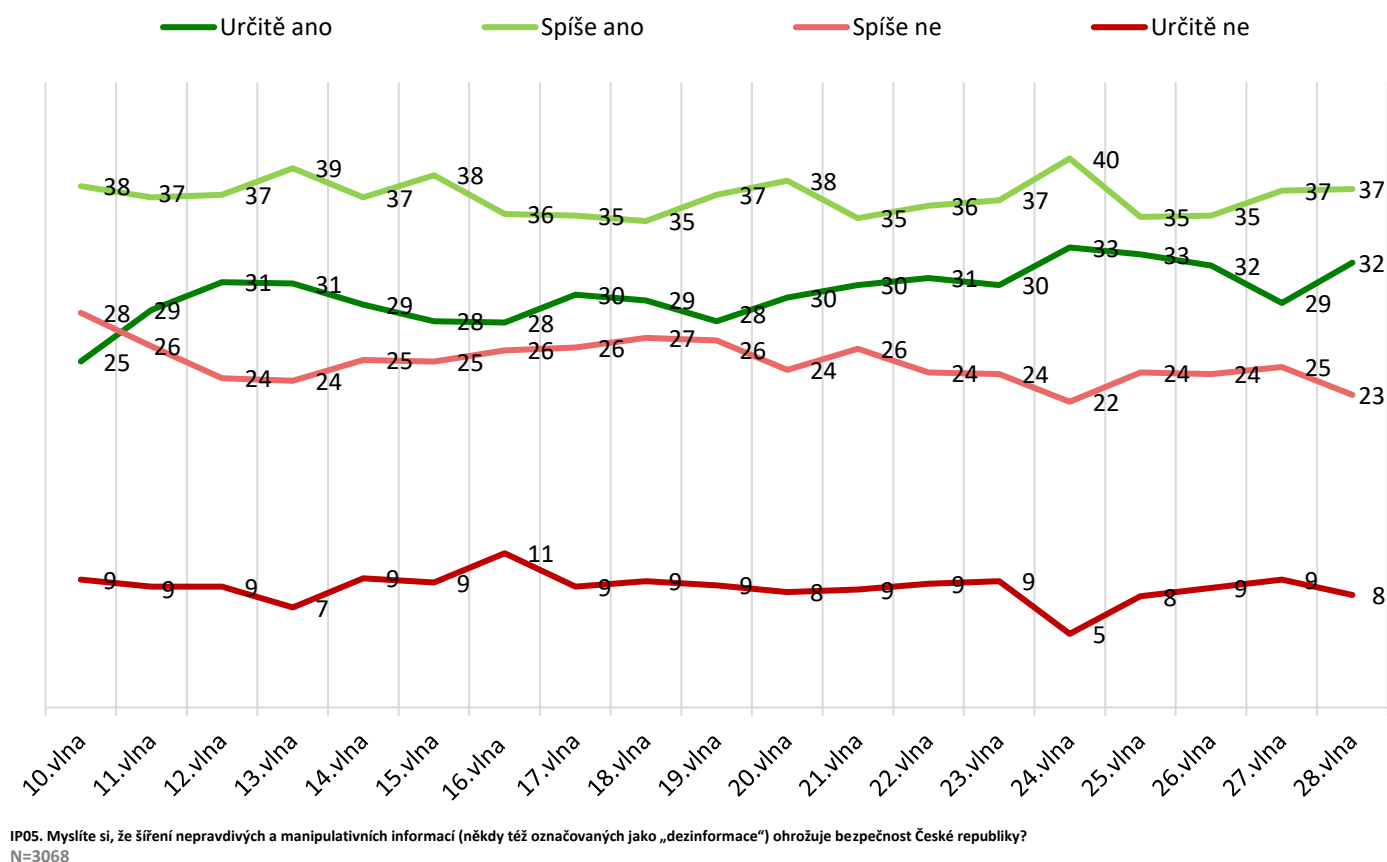
I v aktuální vlně se cítí být dezinformacím vystaveni častěji muži (27 %) než ženy (18 %). Podnikatelé a OSVČ jsou skupinou, která se cítí být vystavena dezinformacím nejméně (15 %), naopak nezaměstnaní se jim cítí být vystaveni nejvíce (32 %). Častěji se cítí být vystaveni dezinformacím voliči Andreje Babiše z posledních prezidentských voleb (27 %) než voliči Petra Pavla (19 %).

Po poklesu podílu respondentů, kteří považují dezinformace za „*velmi závažný problém*“ v minulé vlně, došlo nyní opět k nárůstu. Aktuálně je těchto respondentů 31 %. Skupina respondentů, kteří dezinformace hodnotí jako „*dostí závažný problém*“, je dlouhodobě největší a aktuálně tvoří 39 % respondentů. Respondentů, kteří nedokáží závažnost dezinformací posoudit, je v současné vlně výzkumu 8 %. Podle 17 %

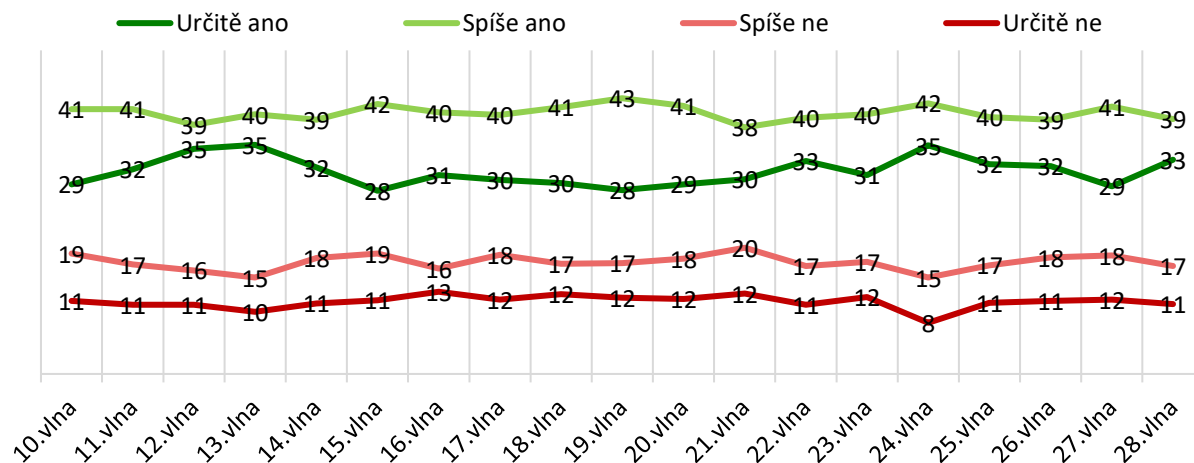
respondentů jsou pak dezinformace „*málo závažný problém*“ a 6 % odpovídajících uvádí, že dezinformace vůbec nejsou problémem.

Šíření dezinformací po internetu vnímají jako problém spíše mladší respondenti, v nejmladší věkové kategorii 16–24 let se jedná o 80 % respondentů (při součtu „*velmi závažný problém*“ + „*dostí závažný problém*“). S rostoucím vzděláním roste také vnímání závažnost dezinformací (od 66 % u lidí se základní školou po 74 % u vysokoškoláků). Také mezi voliči Petra Pavla z druhého kola prezidentských voleb je více respondentů, kteří šíření dezinformací považují za problém (83 %), oproti voličům Andreje Babiše (61 %). Z lidí, kteří u prezidentských voleb nebyli, hodnotí dezinformace jako problém 62 % respondentů.

69 % lidí má za to, že dezinformace ohrožují bezpečnost České republiky. Po poklesu v minulé vlně opět vzrostl podíl respondentů, kteří si myslí, že dezinformace určitě ohrožují bezpečnost ČR (aktuálně jich je 32 %). Mírně klesl počet respondentů, kteří uvádějí, že dezinformace neohrožují bezpečnost ČR (31 %).

Že šíření dezinformací ohrožuje bezpečnost České republiky, si častěji myslí mladší respondenti (79 % v nejmladší věkové kategorii 16–24 let). Ve věkové skupině nad 65 let si to samé myslí 65 % respondentů. Voliči Petra Pavla z posledních prezidentských voleb mají častěji obavy z vlivu dezinformací na bezpečnost ČR (81 %) než voliči Andreje Babiše (59 %).

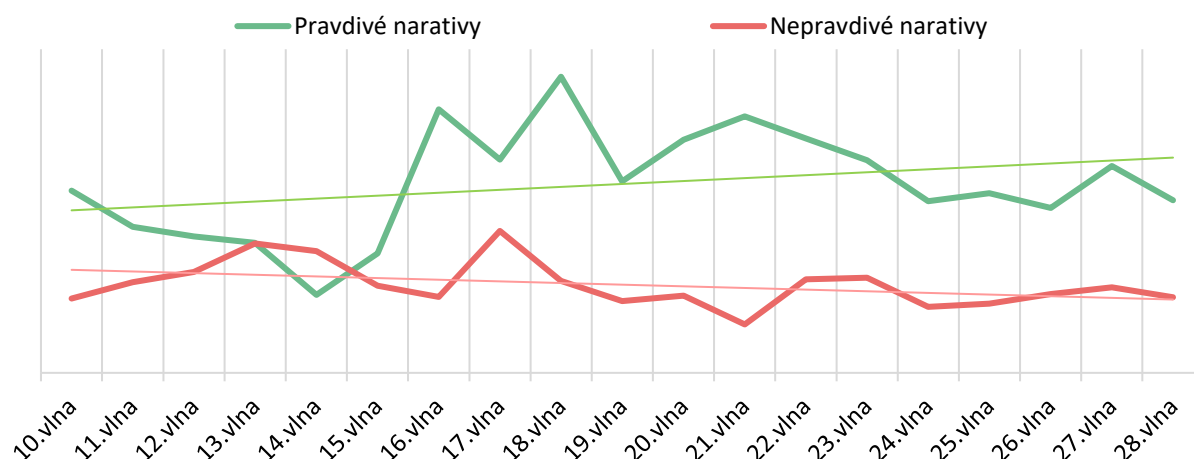

IP07. Je správné, když stát omezí nebo znemožní působení médií, která šíří nepravdivé či manipulativní informace (někdy též označované jako „dezinformace“)?
N=3068

Třetina lidí (33 %) určitě považuje za správné omezování či znemožnění působení médií šířících nepravdivé či manipulativní informace, což je o 4 procentní body více než v minulé vlně. Dalších 39 % to považuje za spíše správné.

Pro omezování médií jsou častěji ženy (76 %) než muži (69 %) a respondenti z věkové skupiny 16–34 let (79 %) než respondenti starší 65 let (68 %). O správnosti omezování médií, která šíří dezinformace, jsou také častěji přesvědčeni voliči Petra Pavla (83 %) z druhého kola prezidentských voleb než voliči Andreje Babiše (61 %).

4 VNÍMÁNÍ AKTUÁLNÍCH NARATIVŮ

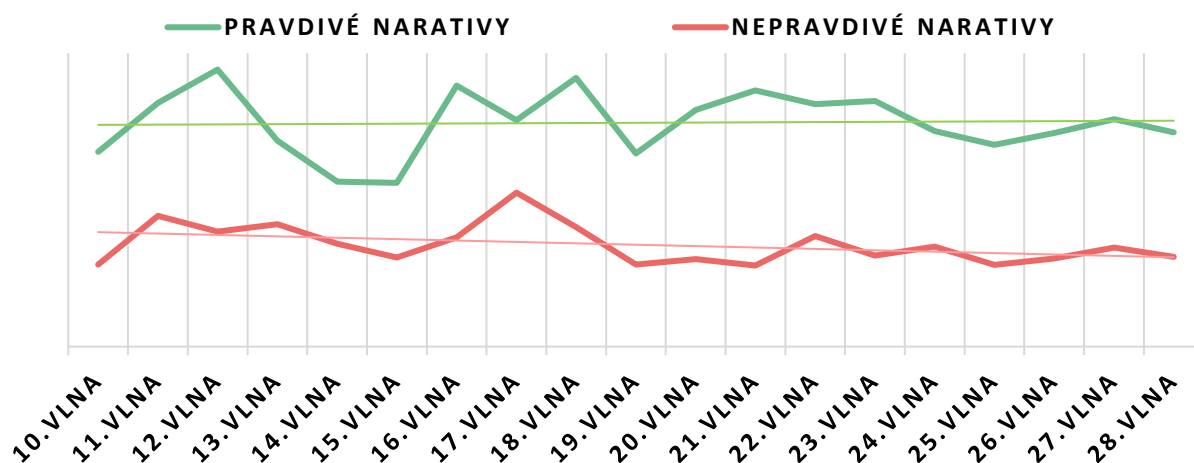

DEZP. Do jaké míry máte povědomí o následujících zprávách, resp. Informacích?
N=3068

U povědomí o pravdivých narativech je při porovnání s minulou vlnou je vidět pokles. U nepravdivých narativů je vidět také, ale ve srovnání s pravdivými je pokles povědomí mírnější.

Pouze jeden ze čtyř pravdivých narativů zaznamenala více než polovina respondentů. Nejvíce respondentů (69 %) zaregistrovalo pravdivý narativ, že: „*Státní zástupce podal v srpnu obžalobu na poslance Tomia Okamuru a jeho hnutí SPD za podněcování k nenávisti – a to kvůli loňským předvolebním plakátům hnutí.*“ Nejméně respondentů (7 %) zaznamenalo pravdivý narativ, že: „*Ministr zahraničí Spojených států amerických (USA) Marco Rubio nařídil americkým diplomatům zahájit intenzivní lobbování proti evropskému Nařízení o digitálních službách (DSA). Nařízení podle USA zavádí cenzuru a porušuje svobodu projevu.*“

Nejvíce registrovaným nepravdivým narativem (33 %) bylo tvrzení, že: „*Nový institut korespondenční volby bude moci na začátku října při volbách do Poslanecké sněmovny využít víc než jeden milion krajanů žijící ve Spojených státech a jeden milion v ostatních zemích po celém světě.*“

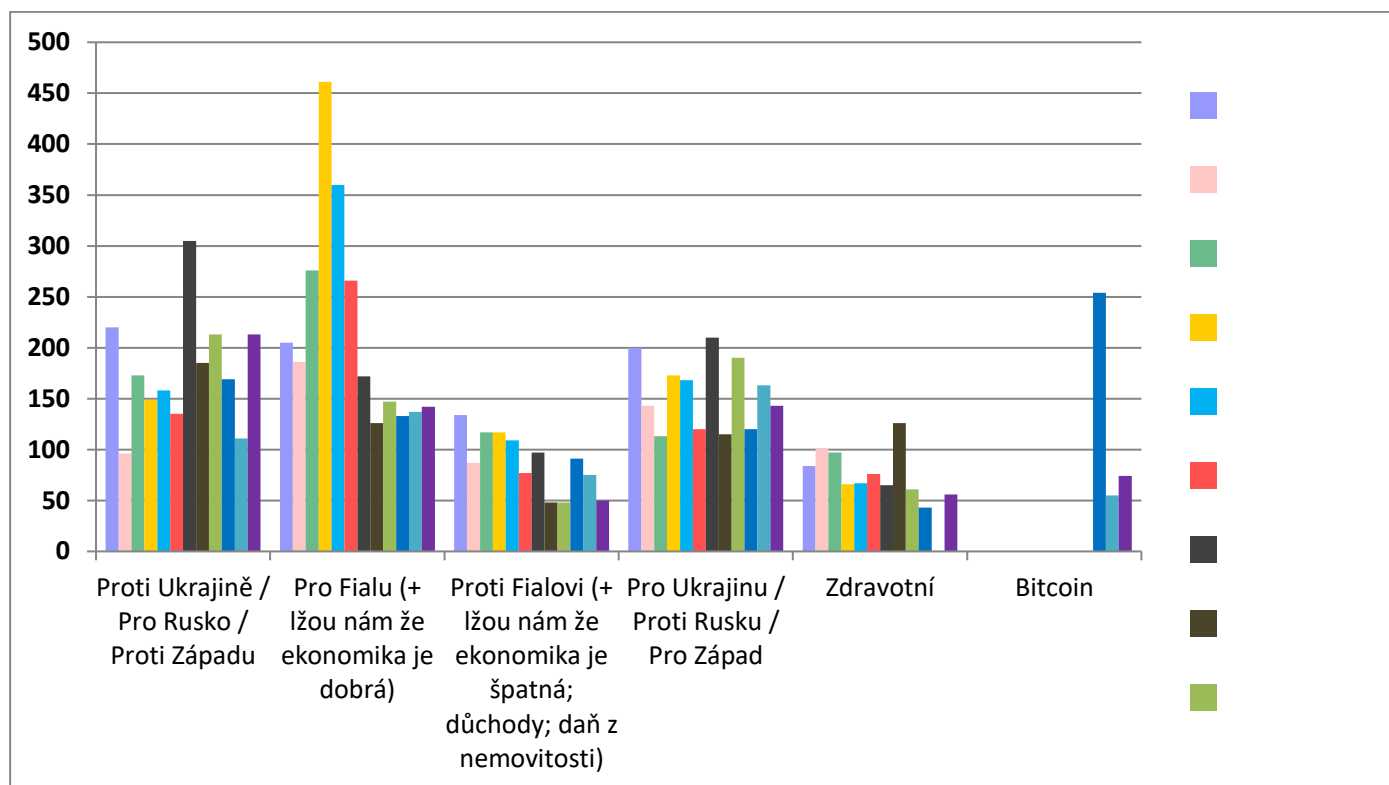

Míra důvěryhodnosti u pravdivých i nepravdivých narativů ve srovnání s minulou vlnou mírně poklesla. Dva ze čtyř pravdivých narativů považuje za důvěryhodné více než polovina respondentů. Naopak ani jeden z nepravdivých narativů nepovažuje za důvěryhodný více než polovina respondentů.

Nejdůvěryhodnějším pravdivým narativem bylo, že: *„Státní zástupce podal v srpnu obžalobu na poslance Tomia Okamuru a jeho hnutí SPD za podněcování k nenávisti – a to kvůli loňským předvolebním plakátům hnutí,“* který jako důvěryhodný označilo 82 % respondentů. Naopak tím nejméně důvěryhodným pravdivým narativem bylo, že: *„Ministr zahraničí Spojených států amerických (USA) Marco Rubio nařídil americkým diplomatům zahájit intenzivní lobbování proti evropskému Nařízení o digitálních službách (DSA). Nařízení podle USA zavádí cenzuru a porušuje svobodu projevu,“* který jako důvěryhodný označilo pouze 39 % respondentů.

Nejdůvěryhodnější nepravdivý narativ, že: *„Nový institut korespondenční volby bude moci na začátku října při volbách do Poslanecké sněmovny využít víc než jeden milion krajanů žijící ve Spojených státech a jeden milion v ostatních zemích po celém světě,“* označilo za důvěryhodný 46 % dotázaných.

5 DEZINFORMACE, KTERÉ NEJČASTĚJI ZAUJALY

IP01. IP01. Popište vlastními slovy ve dvou až třech větách, jaká nepravdivá či manipulativní informace (někdy též označovaná jako „dezinformace“) Vás v uplynulém měsíci zaujala? Pokud jich bylo více, popište všechny. Zkuste uvést, z jakého zdroje se k Vám dostaly. V poslední době mě nejvíce zaujala dezinformace, že...*

N=3068

* V grafu jsou zaneseny dlouhodobě populární odpovědi. Uváděny jsou absolutní četnosti součtu daných odpovědí (na nevážených datech) uvedených v IP01 (respondenti měli 3 možnosti deklarovat narativ).

V aktuální vlně výzkumu vzrostl počet zachycených dezinformací proti Ukrajině/ proti západu (213). Počet zachycených dezinformací pro Ukrajinu/ pro západu (143) naopak klesl. Mírně narostl počet dezinformací o bitcoinové kauze (74).

Po propadu v minulé vlně výzkumu opět vzrostl počet lidí, kteří znají médiatyp, kde dezinformaci zachytili (445). Počet lidí, kteří si dokázali vybavit konkrétní médium, klesl (423).